

WANDA

TYGODNIK MÓD I NOWOŚCI.

Kraków 24 Marca 1830 r.

ROMANTYCZNOŚĆ.

PANI DYNDALSKA i PANI ORGONOWA.

(Wiek podeszły — serca jeszcze młode.)

PANI DYNDALSKA. Ale to bydlę niemoże lubciu, hrabina Inez miała, powiadam ci wyraźnie, starą zieloną suknię, zbutwiałemi blondynami obszywaną!

PANI ORGONOWA. Ale bredzisz serduniu, przecież na całym balu nie było kobieciny, któraby nieuważała, iż to suknia była ciemno-kanarkowa.

PANI DYNDALSKA. Stara, zielona, powiadam ci do szatana! i tak stara, jakby pięćset lat była już w trumnie.

PANI ORGONOWA. Kuzynko! przebac mi, ale na honor, jak uważam, jesteś dziś w stossie obmawiania. — Godziż się tak dobitnie powiadać: *stara suknia!* — *zbutwiałe blondyny!* Zdaje mi się, że musicie z hrabiną mieć do siebie jakie urazy. —

PANI DYNDALSKA. Ha ha ha! widać kuzyneczko, że lube wiejskie ustronie, ze wszystkiem cię pozbawiło znajomości naszego wielkiego świata. My się kochamy jak dwie siostry z hrabiną.

PANI ORGONOWA. A tak ją zaś nicujesz?

PANI DYNDALSKA. *Ah! ne faites pas la cruelle!* — pęknę od śmiechu Orgonosiu; nie a nie mnie nierozumiesz. Hrabina Inez jest romantyczką i dla tego chce swym przykładem nakłonić inne Damy, do pogardzenia marności tego świata, a przybrania gróbowo-upiorowo-melancholizno-hypochondryczno-sentymentalney, czuley, zawsze tkliwo-wzdychającej postaci, i dla tego to całą jej garderobę składają teraz suknie prawie z samych umarłych; Inez przeplaca dostarczane sobie na ten koniec zabytki starożytności.— W sukni zieloney, którą na niey widziałas, a co przyznasz, że wszystkie nowości mody oryginalnością swoją zgasiło; była niegdyś pochowana starościanka Melitelska, około roku 1629; która będąc zdradzoną od kochanka, zadusiła się sznurkiem iedwabnym odrobronu, i przez lat kilkanaście straszyla Pana Podczaszyca.

ORGONOWA. Słyszałam już owszem dosyć o tey romantyczności; u nas na wsi z wielką o niey mówią pochwałą. Osobliwie tam w naszych stronach rozkrzewia ją stary łowczy Głupiewicz, i syn moiey sąsiadki miecznikowey Baydulskiej Serafcio, który jest wielkim romantykiem, i przy tém chłopiec gienialny; tego roku ma dostać promocyą do czwartej klasy *w gimnazjum*, nosi już okulary, a dopiero dziewiętnaście lat skończy na S. Serafin.

DYNDALSKA. To widzisz! Orgonosiu! dzięki niebu, jesteś więc na dobrej drodze!

ORGONOWA. Istotnie lubię nowość, radabym byź romantyczką; ale te groby, upiory, strzygi! — A propos, czy uważałaś Elmirę? wszakże już była narzeczoną z kasztelanem Filidorem, a cały bal wczorayszy, na honor! szalala prawie z podpólkownikiem od huzurów Ernestem?

DYNDALSKA. Al., bo to klassyczna dama! Wystaw sobie że

ta nieroztropna, idzie za tego prozaicznego rumianego huzara, i woli się włoczyć za półkiem, niż obok bladego kochanka romantyka, zwiedzać cmentarze i dumać słodko na kurchankach! Rzecz się tak ma. Czuły Filidor wyjeżdżając na trzy dni do swej wioski, żegnając ją ze łzami, wpisał jej na pamiątkę do *Album* kilka smutnych wierszyków i pod temi wyrysował trupią głowę i sztylet. Zwyczajnie chłopiec romantyk, głębokoo *zaidealowany*; a ta niewdzięczna, wydarłszy tę kartkę z książki odesłała ją Filidorowi, radząc mu, aby zamiast myśleć o ożenieniu, kazał raczey zamknąć się na jakiś czas do czubków. Filidor więc pogardził nią!...

ORGONOWA. Bardzo słusznie jeżeli tak jest.

DYNDALSKA. Ale bo iakże zaś można *ma chère*, romantyka do czubków!... Jakby to już koniecznie, ten nudny, gderaczy rozum, i ta jakaś tam kuchenna *produkcyja*, tak nazwany smak!... miał nas pozbawiać, *de ce beau, de ce sublime, de ce je ne sais quoi*, jednym słowem *de ce romantique* w puezii? Bo puezija niebyła dotąd u nas znaną tylko wierszopistwo, i dla tego ci tak nazwani Klassycy, jak mi powiedział szambelanic *Richard Coeur de Lion*, nierozumieją romantyków ani puezii.

ORGONOWA. To prawda że i ja sama ciebie jeszcze dobrze nierozumiem, ale widzę że ślicznie mówisz.

DYNDALSKA. Więc cię kocham pomilion razy bardziej zato, bo widzę że będziesz romantyczką. (*Ze łzami w oczach.*) Ja mego kochanka nieboszczyka Tlustkosza co pod czas rewolucyi anno 1794 ze strachu w Wiśle utonął, co noc we śnie widuję teraz!

ORGONOWA. (*placząc.*) Ach to i mnie może się kiedy przysni mój najmilszy Gabrys!— Ach Gabrys!—

DYNDALSKA. (*placząc.*) Ach! bo jaka to rozkosz, słodczą przynajmniej wspomnień, napawać serce swoje i tę leżkę i to westchnieńko tkliwiuchne, przesłać do kurchanka cieniom swego kochanka!

ORGONOWA. (*tkliwie bardzo.*) Ach jak ty się już nauczy-

łaś mówić romantycznie! Ach ta łezka, to westchnieńko, ten kurchanek i ten kochanek!....

JASMIN. (*łokaj otwierając drzwi do sali jadalney.*) Mesdames, on a servi!...

DYNDALSKA. (*ocierając łzy.*) No już nieplacz Orgonosiu!

ORGONOWA. Ach! kiedy mnie tak rozczuliłaś.

DYNDALSKA. No, no, już dosyć tego, bo mi się jeść chce.

ORGONOWA. To prawda że i mnie głód dokucza. Ale wiesz co? jak ziemy obiad i goście się rozjadą, to znowu tu przyjdziemy łezkować, westchnieńkować i kurchankować
(*Odchodzą.*)

MODY PARYZKIE.

Najmodniejsza suknia krepowa turkusowego koloru, jest srebrem wyrabiana do koła, rękawki krótkie z bufkami. — Ubiór na głowę co do kwiatów zupełnie odpowiada sukni. Pan *Narcysse* pierwszy fryzyer paryzki, za jednym rzutem oka, na suknię, wie zaraz czego brakuje piękney główce.

Kawalerowie noszą teraz sukno koloru *Consciensce* czyli sumienie. Ale że nam kolor sumienia niewiadomy, musimy przeto wierzyć rycinie, że sumienie jest ciemno-brązowego koloru.

S Z A R A D A

W drugim z pierwszym bieda chodzi,
Trzecie płeć żeńską oznacza;
Wszystko żydek ściśle święci,
Chociaż w brew swojej chciwości.

Znaczenie przeszłej szarady: EUSTACHIY.